

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

ФАКУЛЬТЕТУ №2

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МІЖНАРОДНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ
СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ.**

Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»
Освітній рівень: другий магістерський
Освітньо-професійна програма: «Право»
Шифр за ОПІ: ОК 7

Мова навчання: **українська**

Кривий Ріг 2024

Розробник:

Володимир Господаренко, кандидат юридичних наук, викладач.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри кримінально-правових дисциплін факультету №2 КННІ ДонДУВС.

Протокол № 1 від «16».08.2024 р.

Завідувач кафедри _____

Дмитро ПИЛИПЕНКО

Робочу програму погоджено з керівником проектної (робочої) групи ОПП «Право»

Керівник проектної (робочої) групи _____

Ганна УСТИНОВА-БОЙЧЕНКО

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача
2024-2025	16.08.2024	№1	

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Кількість кредитів ЄКТС	6	6
Загальна кількість годин:	180	180
Модулів:	2	2
Змістових модулів:	2	2
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	1,2-й	1,2-й
Лекції:	36	14
Семінарські:	38	16
Практичні:	-	-
Самостійна робота:	106	150
Індивідуальні завдання (курсова робота):	2-й семестр	
Підсумковий семестровий контроль:	Залік/екзамен	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2,4	1:5

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: отримання студентами системи знань з міжнародного кримінального права та міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності; акцентування уваги студентів на складних теоретичних та практичних проблемах протидії міжнародним злочинам та злочинам міжнародного характеру; на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у студентів; формування практичних умінь і навичок правильного тлумачення та застосування

міжнародних нормативно-правових актів; вироблення практичних навиків кваліфікації міжнародних злочинів та злочинів міжнародного характеру.

Завдання: глибоке вивчення студентами проблемних питань міжнародного кримінального права, засвоєння механізму взаємодії міжнародного та національного кримінального права, аналіз основоположних нормативно-правових актів, зокрема міжнародних договорів, навчальної та монографічної літератури, вирішення аналітичних завдань та практичних казусів відповідно до програми курсу, розвиток у студентів правової свідомості та формування правової культури.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Міждисциплінарні зв'язки: Кримінальний процес, Кримінальне право, Кримінологія, Міжнародне право, Міжнародне публічне право.

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- основні концепції, базові категорії та юридичні поняття міжнародного кримінального права, та міжнародного співробітництва у сфері запобігання злочинності
- систему норм міжнародного кримінального права.
- зміст норм міжнародного кримінального права.
- практику застосування норм міжнародного кримінального права, та основні способи міжнародного співробітництва у сфері запобігання злочинності.
- межі юрисдикції норм міжнародного кримінального права.
- міжнародні організації і установи які забезпечують реалізацію міжнародного кримінального права, та міжнародного співробітництва у сфері запобігання злочинності.
- які зобов'язання має Україна у сфері міжнародного кримінального права.
- о необхідності захисту прав і свобод людини і громадянина.

вміти :

- демонструвати вміння вільно оперувати юридичними поняттями міжнародного кримінального права
- проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел міжнародного кримінального права
- вміння аналізувати юридичні конструкції міжнародних злочинів;

- давати правильну кримінально-правову кваліфікацію міжнародних злочинів.
- демонструвати знання і навички з основних проблемних питань кваліфікації міжнародних злочинів.
- вміння використовувати основні способи міжнародного співробітництва у сфері запобігання злочинності.
- вміння визначати зміст та юридичну природу основних інститутів міжнародного кримінального права.
- демонструвати вміння визначення межі можливого використання набутих знань із міжнародного кримінального права.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Навчальна дисципліна «Міжнародне кримінальне право та міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності» спрямована на опанування таких компетентностей:

	Програмні результати навчання							
	PH1	PH6	PH10	PH11	PH12	PH15	PH17	PH19
Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.	+							
Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.		+						
Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.			+					
Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного				+				

права і кримінальної юстиції.									
Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.							+		
Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.								+	
Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.									+
Розуміти сутність прав людини, знати методи та засоби їх охорони і захисту, уміти реалізовувати основоположні ідеї та принципи захисту прав людини в Україні та у ЄСПЛ.									+

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі						усь ого	у тому числі				
		л	п/с	лаб	інд	ср	л		с/з	п/з	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Тема 1. Поняття, предмет, система та принципи міжнародного кримінального права.	10	2	2	-	-	6	15	2	-	-	-	-	13
Тема 2. Джерела міжнародного кримінального права.	10	2	2	-	-	6	15	-	2	-	-	-	13
Тема 3. Злочин та склад злочину в міжнародному кримінальному праві. Міжнародний злочин.	10	2	2	-	-	6	15	2	-	-	-	-	13
Тема 4. Злочин	10	2	2	-	-	6	15	2	2	-	-	-	11

міжнародного характеру (конвенційні злочини).												
Тема 5. Зобов'язання України щодо відповідальності за міжнародний злочин.	10	2	4	-	-	4	15	-	2	-	-	13
Тема 6. Зобов'язання України щодо відповідальності за конвенційні злочини. Інститут екстрадицій.	10	4	4			2	15	2	2	-	-	11
Усього годин	60	14	16	-	-	30	90	8	8	-	-	74
Модуль 2												
Тема 7. Поняття гуманітарного права. Основні джерела гуманітарного права. Умови застосування норм гуманітарного права.	11	2	2	-		7	8,2	2	2	-	-	4,2
Тема 8. Статус комбатантів, інших учасників збройного конфлікту та цивільних осіб у міжнародному гуманітарному праві.	11	2	2	-	-	7	8,2	-	-	-	-	8,2
Тема 9. Міжнародна відповідальність за порушення Міжнародного гуманітарного права.	11	2	2	-	-	7	8,2	-	-	-	-	8,2
Тема 10. Застосування положень Кримінального кодексу України за порушення законів та звичаїв війни.	11	2	2	-	-	7	8,2	-	-	-	-	8,2
Тема 11. Універсальна юрисдикція держав щодо міжнародних злочинів у міжнародному праві. Юрисдикція України щодо міжнародних злочинів.	11	2	2	-	-	7	8,2	-	2	-	-	6,2
Тема 12. Міжнародна співробітництво у сфері боротьби зі злочинністю.	11	2	2			7	8,2	2	-	-	-	6,2
Тема 13. Інтерпол. Історія створення Інтерполу. Роль Інтерполу у міжнародному співробітництві у сфері боротьби зі злочинністю.	11	2	2	-	-	7	8,2	-	2	-	-	6,2

Місце України в Інтерполі. Європол.												
Тема 14. Транснаціональна злочинність та боротьба з нею.	11	2	2			7	8,2	-	-	-	-	8,2
Тема 15. Тероризм в міжнародному кримінальному праві.	11	2	2			7	8,2	-	-	-	-	8,2
Тема 16. Міжнародна кримінальна юстиція: міжнародні кримінальні трибунали ad hoc. Підстави заснування та юрисдикція міжнародних трибуналів ad hoc.	11	2	2	-	--	7	8,2	2	-	-	-	6,2
Тема 17. Юрисдикція та процесуальні аспекти діяльності міжнародного кримінального суду.	11	2	2			7	8,2	-	2	-	-	6,2
Усього годин	120	22	22	-	-	77	90	6	8	-	-	76

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття, предмет, та принципи міжнародного кримінального права.

Історії виникнення і розвитку міжнародного кримінального права. Основні підходи до розуміння сутності міжнародного кримінального права. Міжнародне кримінальне право в системі міжнародного права. Завдання, предмет і методи міжнародного кримінального права. Основоположні принципи міжнародного кримінального права. Вплив міжнародного кримінального права на національне законодавство. Поняття та способи імплементації. Безпосереднє та опосередковане застосування міжнародного кримінального права.

Тема 2. Джерела міжнародного кримінального права.

Система міжнародного кримінального права. Загальна характеристика, та особливості джерел міжнародного кримінального права.

Міжнародні договори по боротьби зі злочинністю. Універсальні, регіональні та двосторонні договори у боротьбі зі злочинністю. Договірні та позадоговірні джерела співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю.

Міжнародні договори які регулюють міжнародне співробітництво по боротьбі зі злочинністю. Міжнародні договори про видачу злочинців – одна основна форма міжнародного співробітництва у протидії злочинності. Типові договори у міжнародному кримінальному праві, їх зміст та роль у забезпеченні ефективного міжнародного співробітництва у протидії злочинності.

Національне законодавство України яке регулює питання міжнародного співробітництва у протидії злочинності, питань притягнення за міжнародний злочин. Імплементация норм міжнародного кримінального права в національне законодавство України.

Тема 3. Злочин та склад злочину в міжнародному кримінальному праві. Міжнародний злочин.

Поняття та ознаки злочину в міжнародному кримінальному праві. Види злочинів у міжнародному кримінальному праві. Поняття та особливості міжнародного злочину. Сутність злочину міжнародного характеру та його відмінність від міжнародного злочину.

Склад злочину в міжнародному кримінальному праві. Особливості суб'єкта міжнародного злочину. Співвідношення понять «суб'єкт міжнародного злочину» та «суб'єкт відповідальності за міжнародний злочин». Особливості об'єктивних та суб'єктивних ознак міжнародного злочину. Закінчений злочин в міжнародному кримінальному праві. Відповідальність за готування до міжнародного злочину та за замах на його вчинення. Поняття співучасті у злочині в міжнародному кримінальному праві.

Класифікація і особливості форм співучасті та видів співучасників у злочині в міжнародному кримінальному праві. Особливості відповідальності співучасників у вчиненні міжнародного злочину. Співучасть держави у вчиненні міжнародного злочину. Характеристика обставин, що виключають відповідальність, у міжнародному кримінальному праві.

Поняття міжнародного злочину. Класифікація міжнародних злочинів. Злочини проти міжнародного миру (злочин агресії). Злочини проти безпеки людства (геноцид; злочини проти людяності; апартеїд; екоцид; незаконний обіг зброї масового знищення). Воєнні злочини (порушення законів та звичаїв війни; найманство). Поняття міжнародного тероризму. Спроби кодифікації міжнародних злочинів у міжнародних документах. Проект кодексу міжнародних злочинів.

Тема 4. Злочин міжнародного характеру.

Сучасне поняття терміну - злочину міжнародного характеру. Співвідношення понять «міжнародний злочин» та «злочин міжнародного характеру», основні розбіжності понять. Співвідношення понять «злочин

міжнародного характеру» та «конвенційний злочин». Класифікація злочинів міжнародного характеру. Злочини міжнародного характеру проти прав і свобод особи. Економічні злочини міжнародного характеру (фальшивомонетництво, легалізація доходів, отриманих злочинним шляхом та ін.). Корупційні злочини міжнародного характеру. Злочини міжнародного характеру проти громадської безпеки. Екологічні злочини та злочини, вчинювані на континентальному шельфі та у виключній економічній зоні. Посягання на національно-культурну спадщину народів.

Тема 5. Зобов'язання України щодо відповідальності за міжнародний злочин.

Значення відповідальності в міжнародному кримінальному праві. Співвідношення понять «міжнародне правопорушення» і «міжнародний злочин». Суб'єкти які можуть нести відповідальність в міжнародному кримінальному праві. Підстави виникнення відповідальності в міжнародному кримінальному праві. Умови виникнення відповідальності в міжнародному кримінальному праві. Збиток та його види спричинений під час міжнародного правопорушення чи міжнародного злочину. Провина як підстава відповідальності в міжнародному кримінальному праві.

Поняття міжнародної – правової відповідальності. Інститут міжнародно-правової відповідальності. Види і форми міжнародної-правової відповідальності. Фізичні суб'єкти міжнародної-правової відповідальності. Матеріальна і політична відповідальність в міжнародному кримінальному праві. Реституція. Репресалії. Суб'єкти міжнародного права, які можуть залучати до міжнародної-правової відповідальності. Моральна відповідальність як один із видів відповідальності в міжнародному праві.

Зобов'язання України перед міжнародним гуманітарним правом. Міжнародний рівень імплементації норм. Чинники імплементації норм міжнародного гуманітарного права. Національний рівень імплементації норм МГП. Міжвідомчу комісію з імплементації в Україні міжнародного гуманітарного права. Нормативно-правові акти національного законодавства, які імплементують норми МГП.

Тема 6. Зобов'язання України щодо відповідальності за конвенційні злочини.

Поняття конвенційного злочину. Ознаки конвенційного злочину. Види конвенційного злочину в національному кримінальному законодавстві. Підстави виникнення юридичної відповідальності за конвенційні злочини. Співвідношення національного права і міжнародного кримінального права.

Міжнародна допомога в сфері боротьби з конвенційними злочинами. Поняття міжнародного співробітництва з боротьби зі злочинністю. Норми КПК які імплементують норми зі міжнародної співробітництва.

Інститут видачі злочинців у міжнародному публічному праві. Поняття екстрадиції. Умови здійснення процедури екстрадиції. Порядок процедури

екстрадиції. Суб'єкти які не підпадають під процедуру екстрадиції. Види екстрадиції. Видача осіб для притягнення до кримінальної відповідальності або з метою виконання покарання.

Тема 7. Поняття гуманітарного права. Основні джерела гуманітарного права. Умови застосування норм гуманітарного права.

Поняття міжнародного гуманітарного права. Основні завдання міжнародного гуманітарного права. Мета міжнародного гуманітарного права. Основні джерела, що регулюють міжнародний захист прав людини. Основні групи джерел міжнародного гуманітарного права: «Право Женеви» і «Право Гааги». Міжнародні конференції і конвенції по роззброєнню.

Умови застосування норм міжнародного гуманітарного права. Види збройних конфліктів: міжнародний збройний конфлікт (МЗК) і не міжнародний збройний конфлікт (НМЗК). Головні відмінності міжнародного збройного конфлікту і не міжнародного збройного конфлікту.

Злочини проти ведення війни з точки зору національного кримінальне законодавства України. Двадцятий розділ КК України який містить норми міжнародного гуманітарного права. Склад злочину конвенціональних норм двадцятого розділу КК України, як імплементація норм міжнародного гуманітарного права.

Кваліфікація збройного конфлікту на території України. Проблема і значення кваліфікації збройного конфлікту на території України.

Тема 8. Статус комбатантів, інших учасників збройного конфлікту та цивільних осіб у міжнародному гуманітарному праві.

Поняття учасника збройного конфлікту та цивільних осіб у міжнародному гуманітарному праві. Співвідношення понять «законний», «незаконний» і «не учасник» у міжнародному гуманітарному праві. Поняття комбатанта. Критерії для визнання особи комбатантом. Правова характеристика комбатанта. Основні групи комбатанта. Зобов'язання для комбатанта.

Інші учасники конфлікту, не комбатанти. Правова характеристика не комбатантів. Поняття не законний комбатант. Види не законного комбатанта (шпигуни, найманці і цивільні особи які беруть безпосередню участь у воєнних діях).

Цивільні особи в міжнародному гуманітарному праві. Правова характеристика цивільних осіб в міжнародному гуманітарному праві. Захист який гарантує норми міжнародного гуманітарного права. Конкретні заборони проти цивільного населення (прямий напад, терористичний акт, невібірковий напад, живі щити). Значення терміну «безпосередня участь у бойових діях. Відмінність від статусу «непривілейованого комбатанта». Поняття та види жертви війни, підзахисні особи.

Тема 9. Міжнародна відповідальність за порушення Міжнародного гуманітарного права.

Поняття та підстави відповідальності в міжнародному гуманітарному праві. Історія виникнення відповідальності за порушення МГП. Право міжнародної відповідальності, поняття та види. Поняття міжнародної – правової відповідальності в МГП. Мета і функції міжнародної – правової відповідальності при виконанні норм МГП. Суб'єкти міжнародної-правової відповідальності при виконанні норм МГП. Елементи міжнародного-протиправного діяння. Юридичні підстави відповідальності в міжнародному гуманітарному праві. Фактичні підстави відповідальності в міжнародному гуманітарному праві. Процесуальні підстави відповідальності в міжнародному гуманітарному праві.

Поняття міжнародного правопорушення в МГП. Ознаки міжнародного правопорушення з точки зору МГП (міжнародна суспільна небезпека, протиправність, причинно-наслідковий зв'язок, карність). Склад міжнародного правопорушення. Види міжнародного правопорушення. Міжнародний злочин з точки зору МГП, види міжнародного злочину в МГП (агресія, воєнні злочини, злочини проти людяності, геноцид). Міжнародні делікти.

Види та форми відповідальності за порушення норм МГП (репресалії; реторсії; сатисфакція; санкції; індивідуальні санкції; колективні санкції; репарації; реституція; субституція).

Міжнародно-правова відповідальність міжнародних організацій. Поняття, ознаки, правова характеристика.

Міжнародно-правова відповідальність індивідів. Поняття, ознаки, правова характеристика.

Тема 10. Застосування положень Кримінального кодексу України за порушення законів та звичаїв війни.

Норми КК України які імплементують норми МГП в національне кримінальне законодавство. Злочини проти миру (пропаганда війни, планування, підготовка, розв'язання та ведення агресивної війни).

Злочини проти безпеки людства (застосування зброї масового знищення; розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення; екоцид; геноцид).

Злочини проти міжнародного правопорядку (порушення законів та звичаїв війни; посягання на життя представника іноземної держави; кримінальні правопорушення проти осіб та установ, що мають міжнародний захист; незаконне використання символів Червоного хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала; піратство; найманство).

Тема 11. Універсальна юрисдикція держав щодо міжнародних злочинів у міжнародному праві. Юрисдикція України щодо міжнародних злочинів.

Поняття універсальної юрисдикції. Принципи універсальної юрисдикції. Співвідношення понять «універсальна юрисдикція» і «міжнародна юрисдикція». Історія виникнення принципу універсальної юрисдикції. Види універсальної юрисдикції.

Правові підстави універсальної юрисдикції. Дуалізм підстав універсальної юрисдикції. Взаємодія між універсальної юрисдикції і національним правом.

Умови здійснення універсальної юрисдикції. Принципи реалізації універсальної юрисдикції (вимога «подвійної карності, принцип «Ne bis in idem», Вимога "зв'язку між обвинуваченим і країною суду" і можливість заочного переслідування). Відмова в процедурі екстрадиції. Судовий імунітет і універсальна юрисдикція. Злочини на які розповсюджуються принцип універсальної юрисдикції. Юрисдикція України щодо міжнародних злочинів. Принципи юрисдикції України. Дія Кримінального закону України в просторі. Поняття території України.

Тема 12. Міжнародне співробітництво у сфері боротьби зі злочинністю.

Офіційні та неурядові міжнародні організації в боротьбі зі злочинністю. Діяльність ООН з організації співробітництва держав у сфері боротьби зі злочинністю. Сутність поняття «міжнародна правова допомога у кримінальних справах». Міжнародна правова допомога у кримінальних справах як предмет правового регулювання двосторонніх та багатосторонніх договорів. Правова допомога в міжнародному кримінальному праву. Основні міжнародні правові акти які регулюють правову допомогу та міжнародну співробітництво з боротьби зі злочинністю. Підстави для правової допомоги. Напрямки правової допомоги.

Тема 13. Інтерпол. Історія створення Інтерполу. Роль Інтерполу у міжнародному співробітництві у сфері боротьби зі злочинністю. Місце України в Інтерполі. Європол.

Форми міжнародної правової допомоги у кримінальних справах. Інтерпол. Історія становлення Інтерполу. Структура Інтерполу. Завдання Інтерполу як міжнародної організації. Роль Інтерполу в сфері міжнародному співробітництві у сфері боротьби зі злочинністю. Функції роботи Інтерполу. Україна, як учасник роботи Інтерполу. Історія співпраці України з Інтерполом. Роль України в роботі Інтерполу. Робота Інтерполу в Україні.

Європол. Історія Європола. Структура Європола. Завдання та функції діяльності Європола. Україна та Європол.

Стан та перспективи розвитку міжнародного співробітництва України у сфері боротьби зі злочинністю.

Тема 14. Транснаціональна злочинність та боротьба з нею.

Поняття та види транснаціональних злочинів. Формування та зміст всеохоплюючого поняття транснаціонального організованого злочину, та транснаціональної організованої злочинності.

Міжнародне співробітництво в протидії корупційним правопорушенням; відмиванню доходів, отриманих злочинним шляхом; торгівля людьми; незаконному ввозу мігрантів; міжнародної торгівлею наркотичними речовинами; незаконного виготовлення та контрабандою вогнепальної зброї; кримінальні правопорушення пов'язані у сфері комп'ютерних технологій, та іншими проявами транснаціональної організованою злочинністю.

Тема 15. Тероризм в міжнародному кримінальному праві.

Сутність тероризму. Тероризм в історії людства. Концепція міжнародного тероризму в міжнародному праві. Поняття та види терористичних злочинів в міжнародному праві.

Основні прояви сучасного міжнародного тероризму. Роль і можливості міжнародного кримінального права у протидії тероризму. Міжнародні конвенції та універсами, направлені проти міжнародного тероризму. Міжнародно-правові стандарти криміналізації терористичних злочинів. Узгодження загальноновизнаного визначення тероризму.

Роль ООН у протидії тероризму. Політика Ради Європи та Європейського Союзу в галузі протидії тероризму. Боротьба з тероризмом та права людини: проблема балансу.

Тема 16. Міжнародна кримінальна юстиція: міжнародні кримінальні трибунали ad hoc. Підстави заснування та юрисдикція міжнародних трибуналів ad hoc.

Історія та правові підстави заснування міжнародних кримінальних трибуналів ad hoc. Розвиток концепції міжнародної кримінальної юрисдикції в період між двома світовими війнами. Нюрнберзький міжнародний трибунал над головними воєнними злочинцями Другої світової війни. Токійський міжнародний воєнний трибунал. Міжнародний трибунал для судового переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, здійснені на території колишньої Югославії з 1991 року. Міжнародний трибунал по Руанді. Спеціальний суд по Сьєрра-Леоне. Юрисдикція сучасних міжнародних кримінальних судів і трибуналів.

Проблема легітимності та селективності заснування міжнародних кримінальних трибуналів ad hoc. Просторова та темпоральна юрисдикція міжнародних трибуналів ad hoc. Злочини, які підпадають під юрисдикцію міжнародних трибуналів ad hoc. Процес виконання правосуддя міжнародних трибуналів ad hoc, та виконання рішень міжнародних трибуналів ad hoc.

Тема 17. Юрисдикція та процесуальні аспекти діяльності міжнародного кримінального суду.

Розробка проекту Римського Статуту та прийняття статуту на Дипломатичній конференції ООН 15 червня 1998 року у Римі. Римський Статут Міжнародного кримінального суду: загальна характеристика.

Поняття Міжнародного кримінального суду. Юрисдикція постійного Міжнародного кримінального суду, заснованого відповідно до Римського Статуту. Структура Міжнародного кримінального суду. Органи суду. Порядок призначення суддів. Незалежність суддів. Обов'язки та повноваження Прокурора Міжнародного кримінального суду. Основні напрями діяльності Міжнародного кримінального суду. Порядок прийняття та виконання рішень Міжнародним кримінальним судом. Стадії процесу Міжнародного кримінального суду (порушення розслідування, розслідування, попереднє судове провадження, слухання, вирок). Апеляційне провадження. Виконання вироку Міжнародного кримінального суду.

Договірна форма міжнародної юрисдикції Міжнародного кримінального суду. Принцип компліментарності: основ здійснення юрисдикції Міжнародного кримінального суду. Питання юрисдикції Міжнародного кримінального суду, стосовно громадян держав, що не є учасниками Римського Статуту. Позиція США стосовно Міжнародного кримінального суду. Позиція РФ стосовно Міжнародного кримінального суду. Загальнообов'язкова юрисдикція Міжнародного кримінального суду згідно зі статтею 13 (b) і його взаємини з Радою Безпеки ООН. Резолюція Ради Безпеки ООН 1593 (2005 рік), стосовно передачі Прокуророві Міжнародного кримінального суду ситуації в Дарфурі (Судан).

Загальні принципи міжнародного кримінального права згідно з Римським Статутом. Принципи «*ne bis in idem*», «*nullum crimen sine lege*», «*nulla poena sine lege*» в Римському Статуті.

Спірні питання імплементації Римського Статуту, проблема сумісності положень Римського Статуту з конституційними нормами держав, які встановлюють основи порядку здійснення правосуддя. Проблема участі України в Римському Статуті та участь в Міжнародному кримінальному суду. Україна і Міжнародний кримінальний суд. Проблематика юрисдикції Міжнародного кримінального суду над територією України.

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Міжнародне кримінальне право та міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності» розглядається як пріоритетна форма засвоєння навчального матеріалу, що сприятиме виробленню необхідних для роботи юриста навичок та вмінь. Основне завдання самостійної роботи студентів – сформуванню вміння поглиблювати власні знання шляхом особистого пошуку і формування інтересу до творчого підходу при опрацюванні навчального матеріалу з дисципліни, а також вміння користуватися рекомендованою літературою, міжнародно-правовими нормами та угодами, аналізувати прочитане у вигляді тез, конспекту, рефератів.

Зміст самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Міжнародне кримінальне право та міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності» визначається робочою програмою дисципліни, робочим навчальним планом, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача, який здійснює керівництво самостійною роботою.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Міжнародне кримінальне право та міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності» охоплює всі теми курсу і складається з:

- опрацювання прослуханого лекційного матеріалу;
- опрацювання нормативно-правових актів, міжнародних договорів, конвенції з метою вивчення їх змісту;
- ознайомлення з матеріалами правозастосовної практики;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання, написання короткого конспекту з цих питань;
- підготовки до семінарських занять;
- підготовки реферативних доповідей;
- виконання тестових завдань за темами навчальної дисципліни;
- написання та опублікування наукової статті, участь у конкурсі наукових робіт, доповідь на конференції (за бажанням);
- систематизації навчального матеріалу перед екзаменом (для студентів).

Завдання, що рекомендовані для самостійної роботи до кожної теми повинні бути виконані в окремому зошиті, на окремих аркушах, які зібрані в папку для виконання самостійної роботи після прочитаної лекції і до дня проведення семінарського заняття із чергової за планом теми. Дозволяється виконувати завдання друкованим способом на комп'ютері.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методологія вивчення дисципліни і оцінювання знань студентів заснована на індивідуально-диференційованому, компетентно-орієнтованому навчанні з використанням пояснювально-демонстраційного методу, репродуктивного, методу проблемного викладання, частково-пошукового, або евристичного та дослідницького методу.

6.1 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

1. Робоча програма дисципліни.
2. Плани семінарських занять.
3. Методичні рекомендації для самостійної роботи.
4. Методичні рекомендації для курсової роботи.
5. Лекції з дисципліни «Міжнародне кримінальне право та міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності»
6. Засоби діагностики знань.

7. Оцінювання якості знань та видів контролю

7.1 Поточне оцінювання знань Здобувачів на денній та заочній формах здобуття вищої освіти в Університеті здійснюється за 4-бальною системою, де 5 балів відповідає оцінці «відмінно», 4 бали відповідає оцінці «добре», 3 бали відповідає оцінці «задовільно», 0 балів відповідає оцінці «незадовільно».

7.2 Підсумкове/семестрове оцінювання знань Здобувачів за результатами вивчення освітніх компонент на денній та заочній формах здобуття вищої освіти в Університеті здійснюється за 100-бальною уніфікованою системою, яка поширюється на всі навчальні дисципліни незалежно від обсягу та тривалості викладання. Розподіл балів за формами організації освітнього процесу наведений в таблиці (див. Таблицю 1).

Таблиця 1. Розподіл балів за формами організації освітнього процесу.

Денна форма	Заочна форма
Аудиторна робота – 40 балів	Аудиторна робота – 20 балів
Самостійна робота – 20 балів	Самостійна робота – 40 балів
Залік/екзамен – 40 балів	Залік/екзамен – 40 балів
Усього за навчальну дисципліну – 100 балів	Усього за навчальну дисципліну – 100 балів

7.3. Для денної форми навчання поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях) визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях), для яких оцінювання результатів навчання здійснюється за контрольними нормативами, визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість нормативів за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

Коефіцієнт максимально можливого балу за аудиторну роботу, який для денної форми навчання складає 8, визначається шляхом ділення максимального балу за аудиторну роботу на максимально можливу оцінку ($40/5=8$).

Розподіл 20 балів за самостійну роботу визначається рішенням кафедри з урахуванням змісту запропонованих у методичних рекомендаціях завдань на її виконання.

7.4. Для заочної форми навчання поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях) визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях), для яких оцінювання результатів навчання здійснюється за контрольними нормативами, визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість нормативів за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

Коефіцієнт максимально можливого балу за аудиторну роботу, який для заочної форми навчання складає 4, визначається шляхом ділення максимального балу за аудиторну роботу на максимально можливу оцінку

(20/5=4).

Розподіл 40 балів за самостійну роботу визначається рішенням кафедри з урахуванням змісту запропонованих у методичних рекомендаціях завдань на її виконання.

7.5. Підсумковий контроль – залік чи екзамен складається Здобувачами в обов'язковому порядку.

– 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

– 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

– 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

– 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок.
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків.
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Студенту надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Студент повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові (основні) джерела:

1. Важна К.А. Концепція кримінальної відповідальності держави: можливість реалізації в сучасному міжнародному праві. – К.: Видавництво Ліра-К, 2017. – 292 с.
2. Верле Герхард. Принципы международного уголовного права: учебник. – Одесса: Феникс; М.: ТрансЛит, 2011. – 910 с.
3. Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України / за ред. В.Н. Денисова. – К.: Юстініан, 2006. – 672 с.

4. Миронова В.О. Проблеми кримінальної відповідальності за порушення законів та звичаїв війни: монографія / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В.П. Смелянова. – Х.:Право, 2007. – 152 с.
5. Міжнародне право: основні галузі: підручник / за ред. В.Г. Буткевича. – К.: Либідь, 2004.– 816 с.
6. Мохончук С.М. Злочини проти миру та безпеки людства: генезис, еволюція, сучасна регламентація у кримінальному праві та законі: монографія. – Х.: Право, 2013. – 528 с.
7. Репецький В.М., Лисик В.М. Міжнародне гуманітарне право: підручник. – К.: Знання, 2007. – 467 с.
8. Сироїд Т.Л. Міжнародне кримінальне право: підручник/Т.Л. Сироїд; Харків. Нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. – Харків: Право, 2023.-512 с.
9. Міжнародне співробітництво у сфері правосуддя: підручник./ Тертишник В.М. та ін.; за заг. Ред. д.ю.н. проф. В.М. Тертишника та докт. Наук. Держ.упр., професора В.В. Ченцова. Київ: Алерта, 2021. 276 с.
10. Міжнародне гуманітарне право/ Укл.: Алієв Р.В., Анфурев М.І., Бортняк В.А., Грицай Т.Г., Дрозд О.Ю., Дубенко О.І., Журавльов Д.В., Копотун І.М.,Коропатнік І.М., Кривенко О.В., Курилюк Ю.Б., Петков С.В., Сивка В.В. Київ. ВД «Професіонал», 2023. 598 с.
11. Теорія та практика міжнародного кримінального права: підручник / за ред. проф. Зелінської Н.А. – Одеса: Фенікс, 2017. – 582 с.
11. Хавронюк М.І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: монографія. – К.: Істина, 2005. – 264 с.

Допоміжна література:

1. Андрушко А.В. Агресія Російської Федерації проти України: проблеми юридичної кваліфікації та міжнародної кримінальної відповідальності // Конституційний та міжнародний правовий механізм передачі частини суверенних повноважень держави наднаціональним інститутам: монографія / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. М.В. Савчина. – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2016. – С. 183–202.
2. Андрушко А.В. Окремі питання відповідальності за захоплення заручників за міжнародним та національним кримінальним правом // Злочини проти громадської безпеки та кримінально-правова політика держави в умовах гібридної війни: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 22 грудня 2017 р. – Київ: Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2017. – С. 6–10.

3. Базов В.П. Кримінальна відповідальність за порушення законів та звичаїв війни (аналіз складу злочину): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. – Харків, 2009. – 21 с.
4. Базов В.П. Воєнні злочини: навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 336 с.
5. Базов В.П. Кримінальна відповідальність за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права: навч. посібник. – К.: Істина, 2003. – 136 с.
6. Вихрист С.М. Видача осіб в аспекті співвідношення міжнародного та національного права: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. – Х., 2003. – 17 с.
7. Гигинейшвили М.Т., Прохорова М.Л. Конвенционное определение преступлений геноцида и апартеида: сравнительный анализ // Международное уголовное право и международная юстиция. – 2012. – № 2. – С. 3 – 6.
8. Дрьоміна Н.В. Юрисдикція міжнародних кримінальних судів і трибуналів: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.11. – К., 2006. – 17 с.
9. Дрьоміна Н.В. Юрисдикція міжнародних кримінальних судів і трибуналів: монографія /Н.В. Дрьоміна. – Одеса: Фенікс, 2006. – 223 с.
10. Дрьоміна-Волок Н. Міжнародна кримінальна юрисдикція і злочини *jus cogens* у контексті імперативізації міжнародного права // Право України. – 2011. – № 9. – С. 363 – 376.
11. Задорожній О.В. Анексія Криму – міжнародний злочин: монографія. – К.: К.І.С., 2015. – 576 с.
12. Задорожній О.В. Порушення агресивною війною Російської Федерації проти України основних принципів міжнародного права: монографія. – К.: К.І.С., 2015. – 712 с.
13. Зелінська Н. Правовий спадок Нюрнберга: до 65-річчя з дня оголошення вироку Міжнародного воєнного трибуналу // Право України. – 2011. – № 10. – С. 340 – 348.
14. Зелінська Н.А. Міжнародно-правова концепція міжнародного злочину: автореф. дис. д-ра юрид. наук: 12.00.11. – К., 2007. – 34 с.
15. Зелінська Н.А. Міжнародно-правовий механізм інтернаціоналізації кримінального права// Актуальні проблеми політики. Збірник наукових праць / Керівник авт. кол. С.В. Ківалов; відп. за вип. Л.І. Кормич. – Одеса: «Фенікс», 2009. – Вип. 37. – С. 3 – 9.
16. Зелинская Н.А. Международные преступления и международная преступность: монография. – Одесса: Юридична література, 2006. – 568 с
17. Коваль Д. В ім'я мистецтва: міжнародно-правовий контекстуальний аналіз захисту культурних цінностей у зв'язку зі збройним конфліктом: монографія. – Одеса: Фенікс, 2016. – 418 с.
18. Козицький А. Геноцид та політика масового винищення цивільного населення у ХХ ст. (причини, особливості, наслідки): навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. – Львів: Літопис, 2012. – 608 с.

19. Колотуха І.О. Заборона агресії як серйозного порушення у міжнародному гуманітарному управі // Вісник Львівського національного університету. Сер. «Міжнародні відносини». – 2006. – Вип. 17. – С. 141 – 145.
20. Колотуха І.О. Кримінальна відповідальність фізичних осіб за порушення норм міжнародного гуманітарного права: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. – Одеса, 2010. – 17
21. Костенко Н.И. Субъекты международных преступлений по международному уголовному праву // Право и политика. – 2003. – № 7. – С. 58 – 65.
22. Кохан Г.Л. Міжнародно-правове співробітництво в боротьбі з рабством і работоргівлею: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. – Харків, 2002. – 20 с.
23. Крупцов А., Чучаев А. Экстрадиция // Законность. – 2010. – № 7. – С. 28–32.
24. Куцевич М. Екоцид як злочин проти безпеки людства за міжнародним кримінальним правом // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 2. – С. 127–130.
25. Куцевич М.П. Кримінальна відповідальність за екоцид: міжнародний та національний аспекти: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. – К., 2007. – 20 с.
26. Куцевич М.П. Характеристика об'єктивної сторони складу злочину «екоцид» (ст. 441 КК України) // Альманах кримінального права: збірник статей. Вип. 1 / Відповід. ред. П.П.Андрушко, П.С. Берзін. – К.: Правова єдність, 2009. – С. 249–274.
27. Кучевська С.П. Проблеми гармонізації законодавства України про кримінальну відповідальність та Статуту Міжнародного кримінального суду: автореф. дис.канд.юрид. наук: 12.00.08. – Львів, 2009. – 19 с.
28. Кучевська С. Норми про покарання у Статуті Міжнародного кримінального суду та у Кримінальному кодексі України: питання відповідності // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2007. – Випуск 44. – С. 282–287.
29. Лихова С. Наукові основи кримінального законодавства і процес глобалізації // Право України. – 2010. – № 12. – С. 177–185.
30. Маєвська А.А. Злочини проти людяності: міжнародно-правовий аспект: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.11. – Х., 2002. – 19 с.
31. Міжнародний кримінальний суд: навчальний посібник / В. Гутник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 194 с.
32. Мохончук С. Юридичний склад найманства та його особливості в системі злочинів проти миру та безпеки людства // Вісник Академії правових наук України. – 2012. – № 2(69). – С. 227–236.
33. Музика А., Лащук Є. Міжнародна кримінально-правова політика як новий науковий напрям // Право України. – 2010. – № 9. – С. 81–89.
34. Навроцький В. Кримінальне право України в епоху глобалізації [Електронний ресурс]. –Режим доступу:

http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Geopolityka/2010_2/PDF/Navrotskiy.pdf

35. Наден О. Найманство: міжнародно-правове визначення та проблеми криміналізації // Право України. – 2005. – № 3. – С. 90–94.

36. Наден О.В. Найманство як соціальне та кримінально-правове явище: сутність, новітні тенденції розвитку та проблеми протидії. Монографія. – К.: Атіка, 2005. – 264 с.

37. Пилипенко В.П. Міжнародний кримінальний суд за Римським Договором 1998 року: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. – Харків, 2005. – 19 с.

38. Пилипенко В.П. Суб'єкт кримінальної відповідальності в міжнародному праві // Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини. – Вип. 5. – Львів, 2001. – С. 164–171.

39. Писаренко К.Ю. Міжнародно-правові аспекти участі України у боротьбі із незаконним обігом наркотичних засобів: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.11. – К., 2007. – 20 с.

40. Попович В. Примат норм міжнародного кримінального права над законодавством України: проблеми, глибина та межі імплементації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/geopolityka/2010_2/PDF/Popovych.pdf

41. Попович В.П. Імплементація норм міжнародного гуманітарного права у кримінальне законодавство України: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.08. – Львів, 2010. – 20 с.

42. Потапчук Г.В. Морське піратство: до актуалізації проблеми протидії та її міжнародно-правової регламентації // Держава і право. Вип. 33. – К., 2006. – С. 527–531.

43. Пятчаніна О.С. Міжнародне співробітництво України у сфері боротьби зі злочинністю: стан та перспективи розвитку // Держава і право. Вип. 27. – К., 2005. – С. 573–579.

44. Рабінович П. Людяність: міжнародні стандарти правового захисту (до 65-річчя завершення Нюрнберзького процесу) // Право України. – 2011. – № 10. – С. 349–357.

45. Ролінський В. Міжнародне гуманітарне право як джерело міжнародного кримінального права // Юридический вестник. – 2006. – № 2. – С. 84–88.

46. Свистуленко М.П. Екстрадиція в правовій системі України: основні кримінально-правові аспекти: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. – К., 2005. – 17 с.

47. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посіб. для підгот. до зовн. незалеж. Оцінювання. Харків : Право, 2021. 462 с

48. Середа Г. Міжнародно-правові аспекти протидії сучасному морському піратству // Право України. – 2009. – № 4. – С. 116–122.

49. Скрильник О.О. Міжнародно-правова регламентація боротьби з найманством: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.11. – К., 2010. – 21 с.

50. Строкова І.І. Кримінальна відповідальність за геноцид (порівняльний аналіз): автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.08. – К., 2010. – 18 с.
51. Тітов Є.Б. Правова природа та проблеми кваліфікації захоплення заручників у міжнародному кримінальному праві: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.11. – К., 2007. – 19 с.
52. Шаллан Ф. Морське піратство у міжнародному праві та національне законодавство України // Право України. – 1998. – № 3. – С. 96–99.
53. Шикеринець Р. Імплементация норм міжнародного права в Загальну частину КК України // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2007. – Вип. 45. – С. 176–181.
54. Щербань Є. В. Конституційно-правове забезпечення імплементації Римського статуту Міжнародного кримінального суду: дис. ... докт. філософії: 081. Київ, 2021. 249 с.
55. Українська Революція гідності, агресія РФ і міжнародне право: колект. моногр. / упоряд. і заг. ред. О.В. Задорожній. – К.: К.І.С., 2014. – 1016 с.
56. Україна: 30 років на європейському шляху / Ю.Якименко [та ін.]; Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. К.: Заповіт, 2021. 392 с
57. Юртаєва К.В. Місце скоєння злочинів міжнародного характеру: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.08. – К., 2010. – 21 с.

Нормативно-правові акти:

1. Декларація о боротьби проти незаконного обігу наркотиків і зловживання наркотичними речовинами від 14 грудня 1984 р.
2. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
3. Додатковий протокол до Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах від 17 березня 1978 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_037
4. Додатковий протокол до Європейської конвенції про видачу правопорушників від 15 жовтня 1975 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_034
5. Додатковий протокол до Конвенції про кіберзлочинність, який стосується криміналізації дій расистського та ксенофобського характеру, вчинених через комп'ютерні системи від 28 січня 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/MU03364.html
6. Додаткова конвенція про скасування рабства, работоргівлі та інститутів і звичаїв подібних до рабства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://consultant.parus.ua/?doc=00YAW2F443&abz=1P5XN>

7. Дополнительный протокол к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 г., касающийся защиты жертв международных вооруженных конфликтов от 30 ноября 1993 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_911

8. Другий додатковий протокол до Європейської конвенції про видачу правопорушників від 17 березня 1978 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_035

9. Единая конвенция о наркотических средствах 1961 года с поправками, [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_177#Text

10. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах від 20 квітня 1959 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_036

11. Європейська конвенція про видачу правопорушників від 13 грудня 1957 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_033

12. Європейська конвенція про передачу провадження у кримінальних справах від 15 травня 1972 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_008

13. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_153

14. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 р. № 1906-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>

15. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден від 16 грудня 1970 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://consultant.parus.ua/?doc=00XJ0C6DBC&abz=1NRQ5>

16. Конвенция о борьбе с незаконными актами, направленными против безопасности гражданской авиации от 23 сентября 1971 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_165

17. Конвенция о правонарушениях и некоторых других действиях, совершенных на борту воздушного судна от 14 сентября 1963 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://ips.ligazakon.net/document/view/mu63k07u?an=2&ed=1963_09_14

18. Конвенція про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_389#Text

20. Конвенции о предупреждении преступления геноцида и наказании за него (Нью-Йорк, 9 декабря 1948 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/genocide.shtml

21. Конвенція о пресечении преступления апартеида и наказания за него от 30 ноября 1973 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/apartheid1973.shtml
22. Конвенція о психотропных веществах от 21 февраля 1971 г. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_176
23. Конвенція о рабстве от 25 сентября 1926 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://consultant.pargus.ua/?doc=00YW0A8692>
24. Конвенція про відкрите море від 29 квітня 1958 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://zakononline.com.ua/documents/show/140656__529180
25. Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_948
26. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин. 1988 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_096#Text
27. Конвенція ООН по морському праву от 10 декабря 1982 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://ips.ligazakon.net/document/MU82K23R>
28. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://ips.ligazakon.net/document/MU00144?an=480445>
29. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства від 10 березня 1988 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://ips.ligazakon.net/document/MU88K07U>
30. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004
31. Конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_154
32. Конвенція про кіберзлочинність від 23 листопада 2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_575
33. Конвенція про незастосування строку давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства від 26 листопада 1968 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://xn--80aagahqwyibe8an.com/download/konventsiya-pro-nezastosuvannya-stroku-1968-22896.html>

34. Європейська конвенція про незастосування строків давності до злочинів проти людяності та воєнних злочинів від 25 січня 1974 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_125#Text

35. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях від 12 серпня 1949 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://redcross.org.ua/wp-content/uploads/2017/05/%D0%96%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F-1.pdf>

36. Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі від 12 серпня 1949 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://redcross.org.ua/wp-content/uploads/2017/05/%D0%96%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F-2.pdf>

37. Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок від 26 жовтня 1979 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_024

38. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми від 16 травня 2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_858

39. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

40. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III (з наступними змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

41. Міжнародна конвенція про боротьбу з актами ядерного тероризму від 13 квітня 2005 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_d68#Text

42. Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом від 16 грудня 1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_374#Text

43. Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників від 17 грудня 1979 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_087#Text

44. Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму від 11 вересня 2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.spfu.gov.ua/ua/documents/3878.html>

45. Международная конвенция по борьбе с подделкой денежных знаков (Женева, 20 апреля 1929 г.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://oceanlaw.ru/wp-content/uploads/2017/10/%D0%9C%D0%B5%D0%B6%D0%B4%D1%83%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B0%D1%8F-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BF%D0%BE-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D1%8C%D0%B1%D0%B5-%D1%81-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D0%BA%D0%BE%D0%B9-%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B6%D0%BD%D1%8B%D1%85-%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%B2.pdf>

46. Міжнародна конвенція про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців від 4 грудня 1989 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_103

47. Визначення агресії: прийнята резолюцією 3314 (XXIX) Генеральної Асамблеї ООН от 14 грудня 1974 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://legal.un.org/avl/pdf/ha/da/da_e.pdf [eng].

48. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності. Прийнятий резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15 листопада 2000 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text

49. Римський статут Міжнародного кримінального суду (Рим, 17 липня 1998 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text

50. Статут Міжнародного воєнного трибуналу для суду і покарання головних воєнних злочинців європейських країн від 8 серпня 1945 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakononline.com.ua/documents/show/140950__140950

51. Статут Міжнародного трибуналу для судового переслідування осіб, відповідальних за серозні порушення міжнародного гуманітарного права, здійснених на території колишньої Югославії з 1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakononline.com.ua/documents/show/141926__529259

52. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26 липня 1945 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text

Інформаційні ресурси:

1. Система дистанційного навчання «Міжнародне кримінальне право» кафедри кримінально-правових дисциплін Донецького державного університету внутрішніх справ;

2. Верховна Рада України – www.rada.gov.ua

3. Президент України – www.president.gov.ua
4. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua
5. Державна служба статистики України – www.ukrstat.gov.ua
6. <https://supreme.court.gov.ua> (офіційний сайт Верховного Суду України).
7. <https://minjust.gov.ua> (офіційний сайт Міністерства юстиції України).
8. <https://mvs.gov.ua/uk> (офіційний сайт МВС України).